

Muzejní noc 2008

The Museum Night 2008

Markéta Bahníková¹

Abstract

The Museum of Czech Karst in Beroun regularly organizes "The Museum Night", which is an event displaying traditional style of life in the town in the past. The Museum Night of 2008 was focused on the 17th century. Altogether 618 visitors were present. They had the possibility to meet a traditional herbwoman, taste mead and get information on beekeeping, try shooting with crossbow and longbow, attend a short theater performance, visit a prison, and see many other interesting things. The theme of Museum Night 2009 will be the 16th century.

S projektem „muzejní noci“ přišlo poprvé Národní muzeum v roce 2004. Akce tohoto typu byly již řadu let obvyklé ve větších evropských městech. V podstatě jde o jednoduchý princip, kdy muzea a galerie v daném městě zůstanou otevřeny do pozdních nočních hodin a nabídnou návštěvníkům něco, co není v jejich denním programu běžné, volným vstupem počínaje a speciálními atrakcemi konče.

Muzeum Českého krasu v Berouně tuto akci letos uspořádalo již počtvrté pod tematickým názvem Cesta časem, tentokrát do 17. století. V pátek 6. června se „muzejníci“ na několik hodin převtěli do postav z dávných časů a za pomoci svých rodinných příslušníků a dalších dobrovolníků připravili pro malé i velké návštěvníky několikahodinový program plný atrakcí, dramatických vystoupení a napínavých soutěží pro všechny věkové kategorie.

Na prvním stanovišti trasy mohli účastníci muzejní noci prověřit svůj čich a prokázat znalost léčivých bylin u Markéty Bahníkové alias „báby kořenářky“ a její „výmluvné dcerky“ Elišky Zajícové. Bylinami pomáhala bába kořenářka vojákům v průběhu třicetileté války léčit rány; návštěvníky muzejní noci však nejvíce zajímalo, které byliny lze uplatnit v dnešní době k přípravě pokrmů.

V expozici řemesel mnozí využili možnost ochutnat výtečnou medovinu a zároveň vyslechnout z úst Marie Holečkové všelijaké zajímavosti o včelařství. Dospělí návštěvníci s tvářemi zčervenálými medovinou spokojeně postávali, zatímco děti už pospíchaly k sídlu tajemné „vědmy“ věštící budoucnost z ruky, karet a „křišťálové koule. Některé menší děti se trochu bály, ale usměvavá „vědma“ Miluška Sabouová je dokázala rychle rozveselit vyvěštěním dobrých známek i splnění tajných přání.

Po návštěvě vědm následovala soutěž v určování obsahu tajemných pytlů po hmatu. Pytle ukrývaly zejména tradiční materiály používané na venkově v období 17. století a soutěžící musel rozpoznat, čeho se právě dotýká. Doprovázející maminky se poněkud strachovaly, jestli pořadatelé do pytlů neukryli i pavouky a podobnou havěť a zpočátku uklidňujícím slovům Jany Ceplové příliš nevěřily... Oddechly si teprve, když se prokázalo, že podezíraly neprávem a děti identifikovaly jen kukuřičné šustí, hrách, kousky kůže, piliny, kamínky a některé další přírodniny.

Soutěžilo se také v Geoparku Barrandien. U „střelců“ si hosté muzejní noci mohli vyzkoušet svoji mušku při střelbě z kuší a luků na repliky dobových terčů.

Znavení poutníci se nechávali zlákat opodál zřízenou „krčmou z krutých časů 17. století“. Dospělým nabízela k občerstvení pivo, dětem vodu; na všechny tu pak čekala další soutěžní disciplína.

Foto 1. Představení šermířské skupiny Kvartet. Foto Viktor Sýkora.
Photo 1. A performance of the Kvartet historical fencing group.
Photo by Viktor Sýkora.

Každý mohl prověřit rychlost svého postřehu při stolní hře „skořápky“. Čas od času se tu zastavil i nějaký ten voják, aby prohýřil svůj žold, ale většinou jsme žoldněře potkávali v Geoparku. Sdružení Berounští měšťané, konkrétně skupina Kvartet (žoldněři), si zde pro návštěvníky připravili ukázky šermu a zbraní, krátké scénky a vystoupení krásné tanečnice. Divákům se tajil dech zejména při plivání ohně... Přes Geopark trasa pokračovala dále do atria, které se na čas muzejní noci proměnilo ve venkovský dvoreček se zvířátky. Úspěch slavila tvrdohlavá ovečka i mlsná koza. Děvčata ze Svatého Jana, která zvířata opatrovala, dovolila návštěvníkům podojit kozu a vyzkoušet sprádání příze.

Nejobávanějším, nejtísnivějším místem bylo bezesporu muzejní sklepení. Cesta nejprve vedla kolem improvizované kobky městské šatlavy, kde mrazilo při pohledu na přikovaného vězně. Některé děti pohlížely se strachem v očích i na myši a netopýry; když ale rozpoznaly, že jde o zvířátka z plyše, trochu jim otrnulo. V druhé části musely ve výkladu Ivany Macháčkové vyslechnout hrůzyplné líčení vězeňské praxe města Berouna v 17. století. Teprve potom získaly razítko „relegatus“ – vypovězen, které jim otevíralo cestu ze šatlavy ven, na svobodu. V muzejní šatlavě nakonec žádné z nich neskoučilo, i když „voják“ v podání Patrika Pařízka bez razítka „relegatus“ nikoho na denní světlo nepropustil.

Každý, kdo prošel všemi zastávkami a disciplínami, mohl ještě vystoupat na osvětlenou Plzeňskou bránu, kam byl povinen vynést „proviant pro hladového vojáka“. „Nosičům“ od nákladu zde pomáhali Jaroslav Holeček a Vojta Doubek.

Pro zpestření programu se každou hodinu konalo úspěšné divadelní představení ze života vnučky stavitele Jenštejnského domu Kateřiny z Jenštejna a jejího muže měšťana Saláta. Tuto hru na dobové motivy napsal v moderní jazykové úpravě historik doc. PhDr. Vratislav Doubek, CSc.

Několikaměsíční příprava všech pracovníků muzea se vyplatila a odměnou byl mimořádný ohlas veřejnosti; muzejní noc navštívilo 618 lidí (a několik pejsků). Už byly zahájeny přípravy jubilejní páté Muzejní noci 2009, která zavede návštěvníky ještě hlouběji do historie – do 16. století.

¹ Muzeum Českého krasu, Husovo nám. 87, 266 01 Beroun;
marketa.bahnikova@muzeum-beroun.cz
Český kras (Beroun), XXXIV (2008), 70, 1 fotografie
© Muzeum Českého krasu
ISSN 1211-1643
ISBN 978-80-903477-3-1